

Brüssel, 25. november 2022
(OR. en)

14905/22

LIMITE

FISC 227
ECOFIN 1177

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Kavand: majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu maksuküsimusi käsitlev aruanne Euroopa Ülemkogule - Heakskiitmine

1. Nõukogul (ECOFIN) paluti esitada Euroopa Ülemkogule aruanne mitmesuguste maksuküsimuste kohta, eelkõige ülemkogu 2012. aasta märtsi ja juuni, 2013. aasta mai, 2014. aasta detsembri ja 2017. aasta oktoobri järeldustes nimetatud küsimustes.
2. Maksuküsimuste kõrgetasemeline töörühm koostas Euroopa Ülemkogule esitatava maksuküsimusi käsitleva ECOFINi aruande kavandi ja leppis selles kokku 23. novembril 2022, et esitada aruanne 6. detsembril 2022 COREPERi kaudu nõukogule. Samuti lepidi kokku, et pärast nõukogu istungit ja enne aruande lõpliku versiooni väljasaatmist teeb nõukogu peasekretariaat sellesse veel tavapäraseid faktilised ajakohastused (nurksulgudes tekst).
3. Seetõttu palutakse alaliste esindajate komiteel soovitada, et nõukogu (ECOFIN) kiidaks käesoleva märkuse lisas esitatud aruande oma istungil päevakorra A-punktina heaks, eesmärgiga esitada see Euroopa Ülemkogule (15.–16. detsembri 2022. aasta kohtumine).

**KAVAND: MAKSUKÜSIMUSI KÄSITLEV MAJANDUS- JA RAHANDUSKÜSIMUSTE
NÕUKOGU ARUANNE EUROOPA ÜLEMKOGULE**

A. SISSEJUHATUS

1. Käesolevas nõukogu aruandes antakse ülevaade Tšehhi eesistumise ajal nõukogus maksustamise valdkonnas tehtud edusammudest ning tutvustatakse selles valdkonnas menetletavate kõige tähtsamate ettepanekute praegust seisut. See on koostatud maksuküsimuste töörühmas (kõrgetasemeline koosseis) peetud arutelude põhjal, mis kooskõlas töörühma volitustega hõlmasid strateegilise tähtsusega horisontaalseid maksupoliitika küsimusi.
2. Käesolev aruanne kajastab nõukogus toimunud asjakohase töö seisut ning hõlmab küsimusi, mida on nimetatud mitmetes Euroopa Ülemkogu järel dustes alates 2012. aastast,¹ Euroopa Ülemkogu liikmete 25. märtsi 2021. aasta avalduses,² nõukogu 2012.³ ja 2016. aasta⁴ järel dustes käibemaksu valdkonna kohta, nõukogu 2017. aasta järel dustes, mis käsitlevad digitaal majanduse kasumi maksustamisega seotud väljakutsetele reageerimist,⁵ nõukogu 2020. aasta järel dustes ELis toimuva maksustamisalase halduskoostöö tulevase arengu kohta⁶ ning samuti nõukogu 27. novembri 2020. aasta järel dustes majanduse taastamise ajal toimuva õiglase ja tõhusa maksustamise kohta, digiüleminekuga seotud maksustamisprobleemide kohta ja hea maksuhaldustava kohta ELis ja mujal⁷.

¹ Dokumendid EUCO 4/3/12 REV 3 (punktid 9 ja 21), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (punkt 11), EUCO 10/20 (punktid A29 ja 147) ja EUCO 13/20.

² Dok 18/21.

³ Dok 9586/12.

⁴ Dok 9494/16.

⁵ Dok 15175/17.

⁶ Dok 8482/20.

⁷ Dok 13350/20.

3. Eesistujariik Tšehhi jätkas tööd põhiliste toimikutega, sealhulgas OECD kaasava raamistiku avalduse (mis käsitleb kahesambalist lahendust majanduse digitaliseerimisest tulenevate maksualaste väljakutsete lahendamiseks) teise samba ülevõtmine, energia maksustamise direktiivi läbivaatamine, eurovinjeti direktiiv seoses sõidukite maksustamisega, äriühingute maksustamise käitumisjuhendi läbivaatamine ja maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loetelu ajakohastamine, laenuvahendite kasutamise soodustamise vähendamiseks ette nähtud kompensatsiooni (DEBRA) ettepanek ning variühingute maksustamise eesmärgil väärkasutamise vältimise direktiivi ettepanek.
4. Konkreetsemalt tegi nõukogu järgmist:
- a) [võttis vastu nõukogu direktiivi] [tegi uusi edusamme nõukogu direktiivi ettepanekuga], mis käsitleb hargmaiste kontsernide ülemaailmse madalaima maksustamistaseme tagamist Euroopa Liidus;
 - b) [saavutas poliitilise kokkuleppe] direktiivi ettepaneku suhtes, millega muudetakse eurovinjeti direktiivi seoses sõidukite maksustamisega;
 - c) leppis kokku äriühingute maksustamise käitumisjuhendi läbivaatamises;
 - d) tegi märkimisväärseid edusamme järgmise ettepanekuga: nõukogu direktiiv, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise liidu raamistik (uuesti sõnastatud); ning
 - e) jätkas tööd läbirääkimistel järgmise ettepaneku üle: nõukogu direktiiv, millega kehtestatakse õigusnormid variühingute maksustamise eesmärgil väärkasutamise vältimiseks.
5. Käitumisjuhendi töörühm (äriühingute maksustamine) jätkas samuti tööd erinevate oma praeguste volituste alla kuuluvate küsimustega, sealhulgas maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loeteluga, nagu on märgitud töörühma iga kuue kuu tagant esitatavas aruandes⁸. Nõukogu ajakohastas ELi loetelu viimati 4. oktoobril 2022⁹. Üksikasjalikum teave konkreetsete ettepanekute kohta on esitatud allpool.

⁸ Dok 14674/22 + ADD 1–10.

⁹ ELT C 391, 12.10.2022, lk 2–5.

B. ELi MAKSUALASED ÕIGUSAKTID

1) Otsene maksustamine, sealhulgas äriühingute maksustamine

- a) *Ülemaailmne madalaim maksustamistase hargmaiste kontsernide jaoks ELis (2. samm)*
6. 8. oktoobril 2021 jõuti OECD/G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasavas raamistikus (edaspidi „kaasav raamistik“) kokkuleppele hargmaiste ettevõtete kasumi maksustamise rahvusvaheliste reeglite reformis. Kõik ELi liikmesriigid väljendasid toetust avaldusele, mis käsitleb kahesambalist lahendust majanduse digitaliseerimisest tulenevate maksustamisprobleemide lahendamiseks. Nõukogu väljendas oma 27. novembri 2020. aasta järeldustes jätkuvat toetust kaasava raamistiku tööle.
7. Euroopa Komisjon esitas 22. detsembril 2021 nõukogu direktiivi ettepaneku, mis käsitleb hargmaiste kontsernide ülemaailmse madalaima maksustamistaseme tagamist ELis¹⁰. See ettepanek kajastab üldjoontes, teatavate ELi õiguses nõutavate kohandustega, kaasava raamistiku kontekstis 14. detsembril 2021 vastu võetud standardreegleid.
8. Ettevalmistav töö, mida nõukogu kõnealuse ettepanekuga tegi, on võetud kokku eelmises Euroopa Ülemkogule esitatud ECOFINi maksuküsimusi käsitlevas aruandes¹¹. Aprillis ja juunis 2022 toimunud ECOFINi istungitel pidasid kõik liikmesriigid peale ühe võimalikuks direktiivi eelnõu kompromissteksti ja nõukogu avalduse kavandit toetada¹².
9. Eesistujariik Tšehhi jätkas tööd ja kahepoolseid kontakte, et tagada direktiivi eelnõule kõigi delegatsioonide vajalik toetus, ning direktiivi eelnõu teksti vaatasid läbi õiguskeeleekspertid¹³.

¹⁰ Dok 15294/21.

¹¹ Dok 10355/22, punktid 6–15.

¹² Dok 10497/22.

¹³ Dok 8778/22.

10. [Nõukogu (ECOFIN) võttis 6. detsembril 2022 vastu direktiivi, millega tagatakse hargmaiste kontsernide ülemaailmne madalaim maksustamistase ELis, [koos protokolliga kantava avaldusega]]¹⁴. [6. detsembril 2022 toimunud nõukogu (ECOFIN) istungil olid kõik liikmesriigid [peale ühe] valmis hääletama selle poolt, et võtta vastu direktiiv, millega tagatakse hargmaiste kontsernide ülemaailmne madalaim maksustamistase ELis.].

b) Variühingute väärkasutamine

11. Komisjon esitas 22. detsembril 2021 ettepaneku nõukogu direktiivi kohta, millega kehtestatakse õigusnormid variühingute maksustamise eesmärgil väärkasutamise vältimiseks ja muudetakse direktiivi 2011/16/EL („unshell-ettepanek“)¹⁵.
12. Ettepaneku eesmärk on ära hoida minimaalse majandusliku sisuga ettevõtjate tegevuse kaudu toimuvat maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidmist ja parandada siseturu nõuetekohast toimimist. Samuti on ettepaneku eesmärk võidelda variühingute sobimatutel maksueesmärkidel kasutamise vastu ning tagada, et ELi variühingutel, millel puudub majandustegevus või mille majandustegevus on minimaalne, ei oleks võimalik saada maksusoodustusi.
13. Ettepanek esitati delegatsioonidele 6. jaanuaril 2022 toimunud kõrgetasemelise töörühma koosolekul, kus eesistujariik Prantsusmaa teatas oma kavatsusest alustada nõukogus selle dokumendi üle arutelusid. Ettepaneku tehniline läbivaatamine toimus maksuküsimuste töörühmas (otsene maksustamine) 11. märtsil, 1. aprillil, 6. ja 23. mail ja 9. juunil 2022. Ettepaneku artiklite kaupa analüüsimise esimene voor viidi lõpule 23. mail.

¹⁴ [viide ajakohastatakse]

¹⁵ Dok 15296/21.

14. Tehniline analüüs maksuküsimuste töörühmas jätkus Tšehhi eesistumise ajal 11. juulil, 27. septembril ja 22. novembril 2022. Tehti edusamme maksualaste tagajärgedega seotud edasiste sammude kavandamisel ning esitati kompromisstekstid ettepanekute teatavate osade kohta, nagu minimaalse majandusliku sisuta üksuste kindlakstegemine ja teabevahetus. Põhimõtteliselt toetas suurem osa delegatsioone ettepaneku eesmärke, kuid nad olid arvamusel, et enne kui on võimalik saavutada kokkulepe, tuleb teha veel olulist tehnilist tööd.

c) Laenuvahendite kasutamise soodustamise vähendamiseks ette nähtud kompensatsioon (DEBRA)

15. Komisjon esitas 11. mail 2022 ettepaneku nõukogu direktiivi kohta, millega sätestatakse eeskirjad laenuvahendite kasutamise soodustamise vähendamiseks ette nähtud kompensatsiooni ja intresside mahaarvamise piiramise kohta äriühingu tulumaksu kohaldamisel. Ettepaneku eesmärk on võidelda maksusoodustuse vastu, mida äriühingud saavad, kui nad rahastavad investeeringuid pigem laenuvahendite abil kui omakapitali kaudu, kuna äriühingutel on võimalus arvata maha laenuvahendite abil finantseerimisega seotud intress, kuid mitte omakapitali kaudu rahastamisega seotud kulud.
16. Ettepanek esitati maksuküsimuste töörühmale 10. juunil 2022. Eesistujariik Tšehhi pühendas ettepaneku artiklite kaupa läbivaatamisele kolm koosolekut, andes delegatsioonidele võimaluse esitada komisjonile küsimusi direktiivi ettepanekus kavandatud mehhanismi toimimise kohta. Läbivaatamine viidi lõpule 15. novembril 2022.
17. Võttes arvesse arvukaid seoseid äriühingute maksustamist puudutavate muude ettepanekutega, mis on praegu nõukogus arutlusel või millest komisjon teatab lähiajal oma teatises „Äriühingute maksustamine 21. sajandil“, peatatakse DEBRA ettepaneku läbivaatamine ja vajaduse korral hinnatakse seda uuesti laiemas kontekstis alles pärast seda, kui on esitatud muud komisjoni poolt välja kuulutatud äriühingute maksustamise valdkonna ettepanekud.

2) **Kaudne maksustamine**

a) Energia maksustamise direktiivi läbivaatamine

18. Komisjon esitas 14. juulil 2021 ettepaneku nõukogu direktiivi kohta, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise liidu raamistik (uuesti sõnastatud) („energia maksustamise direktiivi ettepanek“)¹⁶.
19. Energia maksustamise direktiivi ettepanek kuulub paketti „Eesmärk 55“,¹⁷ millega soovitakse viia ellu ambitsioonikad ELi eesmärgid vähendada 2030. aastaks heitkoguseid vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega ning saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus. See pakett koosneb omavahel seotud ettepanekutest, millega püütakse saavutada ühist eesmärki, milleks on tagada õiglane, konkurentsivõimeline ja roheüleminek 2030. aastaks ja pärast seda.
20. Energia maksustamise direktiivi ettepaneku eesmärgid on järgmised:
- a) luua kohandatud raamistik, mis aitab saavutada ELi 2030. aasta eesmärgid ja 2050. aastaks Euroopa rohelise kokkuleppe raames kliimaneutraalsuse. See hõlmaks energiatoodete ja elektrienergia maksustamise kooskõlla viimist ELi energia-, keskkonna- ja kliimapoliitikaga, aidates seega kaasa ELi jõupingutustele heitkoguste vähendamiseks;
 - b) luua raamistik, mis säilitab ELi siseturu ja täiustab seda, ajakohastades energiatoodete kohaldamisala ja maksumäärade struktuuri ning ratsionaliseerides maksuvabastuste ja -vähenduste kasutamist liikmesriikide poolt; ning
 - c) säilitada suutlikkus teenida tulu liikmesriikide eelarvetesse.
21. Kõrgetasemelise töörühma 25. novembri 2021. aasta koosolekul teavitas eesistujariik Sloveenia delegatsioone kõnealuse ettepanekuga tehtud töö tulemustest ja saavutatud edust, sealhulgas paketi „Eesmärk 55“ kontekstis. Nõukogu (ECOFIN) võttis 7. detsembril 2021 päevakorra A-punktina teadmiseks eesistujariigi eduaruande ECOFINis käsitletud paketi „Eesmärk 55“ ettepanekute kohta, sealhulgas energia maksustamise direktiivi ettepaneku kohta¹⁸.

¹⁶ Dok 10872/21.

¹⁷ Dok 10849/21.

¹⁸ Dok 14574/21.

22. Ettepaneku tehniline analüüs jätkus Prantsusmaa eesistumise ajal. Analüüs hõlmas kogu ettepanekut ja töö oli jagatud järgmisteks osadeks: a) kohaldamisalasse kuuluvad maksustatavad tooted ja energiasisaldusel põhinev lähenemisviis, maksumäärade struktuur üleminekuperioodi lõpus, taastuvad energiaallikad; b) madalaimad maksustamistasemed ja fiskaalkategooriate sisu, maksumäärade struktuur 2023. aastal, üleminekuperioodid ja indekseerimine; c) riigiabi ja transport; d) tööstus, põllumajandus, kalandus ja kodumajapidamised. Maksuküsimuste töörühmas toimunud arutelude põhjal esitas eesistujariik osalised kompromisstekstid 1. ja 2. teemarühma kohta.
23. 17. juunil 2022 võttis nõukogu (ECOFIN) teadmiseks energia maksustamise direktiivi ettepanekut käsitleva eesistujariigi eduaruande¹⁹.
24. Eesistujariik Tšehhi tegi energia maksustamise direktiivi ettepanekuga intensiivset tööd, tuginedes eelmiste eesistujariikide saavutatud edule. Tema eesmärk oli teha selle ettepaneku puhul võimalikult palju edusamme.
25. Üks 14. juulil 2022 Prahas toimunud kõrgetasemelise töörühma mitteametlikul kohtumisel arutatud teemadest oli „Maksumeedmed praeguse ELi energiahindade tõusu vastu võitlemiseks“. See arutelu andis väärtuslikku taustteavet ka energia maksustamise direktiivi ettepaneku üle peetavate arutelude kontekstis.
26. Energia maksustamise direktiivi ettepaneku tehniline läbivaatamine maksuküsimuste töörühmas toimus 19. juulil, 12. septembril, 12. oktoobril, 10. novembril ja 17. novembril 2022.
27. Eesistujariik Tšehhi esitas 2022. aasta juulis kompromissteksti, mis hõlmas kogu energia maksustamise direktiivi ettepanekut, ja koostas maksuküsimuste töörühma järgnevateks koosolekuteks muudetud kompromisstekstid. Eesistujariigi viimane kompromisstekst on esitatud dokumendis WK 14524/2022.

¹⁹ Dok 9874/22.

28. Eesistujariik Tšehhi esitas maksuküsimuste töörühmale põhjalikud selgitused, sealhulgas konkreetseid teemasid käsitlevate taustteabe dokumentide vormis. Eesistujariik Tšehhi käsitles mitmesuguseid delegatsioonide tõstatatud küsimusi, suutis lähendada seisukohti ja leida kompromisslahendusi, kahjustamata seejuures ELi pikaajalisi keskkonnanäesmärgi.
29. Kõige enam arutatud muudatused pälvisid delegatsioonide laialdase toetuse, kuid mõned delegatsioonid ei saanud eesistujariigi teksti veel toetada või neil olid analüüsi reservatsioonid. Seega on vaja teha veel tööd, et jõuda kompromissile kõige tundlikumates lahendamata küsimustes.
30. [Nõukogus (ECOFIN) toimus 6. detsembril 2022 energia maksustamise direktiivi ettepaneku üle poliitiline mõttevahetus, et saada poliitilisi suuniseid edasisteks sammudeks²⁰.]
- b) Finantstehingute maks
31. Komisjon esitas 14. veebruaril 2013 ettepaneku nõukogu direktiivi kohta, millega rakendatakse tõhustatud koostööd finantstehingute maksu valdkonnas.
32. Praeguses etapis jätkab finantstehingute maksu valdkonnas sisse seatud tõhustatud koostöös osalemist kümme liikmesriiki: Austria, Belgia, Hispaania, Itaalia, Kreeka, Portugal, Prantsusmaa, Saksamaa, Slovakkia ja Sloveenia („osalevad liikmesriigid“).
33. Kõnealuse ettepaneku üle peetavate läbirääkimiste peamised aspektid võeti kokku 2019. ja 2020. aastal Euroopa Ülemkogule esitatud ECOFINi maksuküsimusi käsitlevates aruannetes²¹.

²⁰ Dok 14736/22.

²¹ Dok 8891/20, punktid 67–70, dok 14863/19, punktid 104–110.

34. Euroopa Ülemkogu märkis oma 17.–21. juuli 2020. aasta järel dustes²² (punkt A29): „*Liit teeb lähiaastatel tööd omavahendite süsteemi reformimiseks ja uute omavahendite kasutuselevõtuks. [...] ... liit [teeb] järgmise mitmeaastase finantsraamistiku jooksul tööd selle nimel, et võtta kasutusele muid omavahendeid, mille seas võib olla ka finantstehingute maks.*“ Sellega seoses on komisjon selgitanud²³: „*Kui finantstehingute maksu osas jõutakse kokkuleppele, teeb komisjon ettepaneku kanda finantstehingute maksust saadav tulu ELi eelarvesse omavahendina. Kui 2022. aasta lõpuks kokkulepet ei saavutata, teeb komisjon mõjuhinnaangute põhjal ettepaneku uuel finantstehingute maksul põhineva uue omavahendi kohta. Komisjon püüab need ettepanekud esitada 2024. aasta juuniks, pidades silmas omavahendi kasutuselevõttu hiljemalt 1. jaanuaril 2026.*“
35. Eeldatavasti ei jõua tõhustatud koostöös osalevad liikmesriigid selle ettepaneku suhtes 2022. aasta lõpuks kokkuleppele.

c) Sõidukite maksustamine

36. Komisjon esitas 31. mail 2017 ettepaneku nõukogu direktiivi kohta, millega muudetakse direktiivi 1999/62/EÜ (raskete kaubaveokite maksustamise kohta teatavate infrastruktuuride kasutamise eest) teatavaid sõidukite maksustamist käsitlevaid sätteid²⁴.

²² Dok EUCO 10/20.

²³ Vt Euroopa Parlamendi 16. detsembri 2020. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu määruse eelnõu, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 (09970/2020 – C9- 0409/2020 – 2018/0166(APP)), komisjoni deklaratsioon finantstehingute maksul põhineva omavahendi kehtestamise kohta.

²⁴ Dok 10175/17.

37. Kõnealune ettepanek esitati osana esimesest liikuvuspaketist koos veel ühe ettepanekuga muuta direktiivi 1999/62/EÜ tee- ja kasutusmaksude osas²⁵. Nende kahe ettepaneku eesmärk oli edendada läbitud vahemaaga seotud teekasutusmaksu kohaldamist, et aidata stimuleerida puhtamat ja tõhusamat maanteetransporti. Kui tee- ja kasutusmaks käsitleva ettepaneku eesmärk oli laiendada teemaksude põhimõtet suuremale arvule sõidukitele, kaotada järk-järgult ajapõhised maksud (nn teemaksukleebised) ning muuta maksude arvutamise meetodika lihtsamaks ja keskkonnahoidlikumaks, siis sõidukite maksustamist käsitleva ettepaneku eesmärk oli pakkuda rohkem võimalusi sõidukimaksude kahandamiseks, vähendades järk-järgult direktiivis 1999/62/EÜ sätestatud miinimummäärasid.
38. Euroopa Regioonide Komitee esitas oma arvamuse sõidukite maksustamist käsitleva ettepaneku kohta 31. jaanuaril 2018, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 2. märtsil 2018 ning Euroopa Parlament 4. juulil 2018.
39. Pärast teemaksude ettepaneku vastuvõtmist 2022. aasta märtsis otsustas eesistujariik Tšehhi jätkata raskete kaubaveokite maksustamise ettepanekut puudutavat arutelu maksuküsimuste töörühmas, arvestades ettepaneku õiguslikku alust (ELi toimimise lepingu artikkel 113) ja ettepaneku peamist teemat (maksustamine).
40. Maksuküsimuste töörühm vaatas ettepaneku läbi septembris; oktoobris vaatas töörühm läbi kaks eesistujariigi kompromissteksti. Peamiselt kajastas kompromisstekst järgmist: jäeti välja üleminekuperiood ja võimaldati liikmesriikidele piisavalt paindlikkust raskete kaubaveokite maksumäärade muutmiseks ning lisati läbivaatamisklausel, et hinnata minimaalsete maksumäärade vähendamise mõju.
41. Paljud liikmesriigid toetasid kompromissteksti, kuid mõned delegatsioonid ei saanud eesistujariigi teksti veel toetada. Seetõttu otsustati novembris toimunud majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu istungil, et kompromissi saavutamiseks on vaja teha veel tööd.
42. [Teksti suhtes jõuti kokkuleppele majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu detsembri istungil].

²⁵ Dok 9672/17.

3) Maksustamisalane halduskoostöö

a) Maksustamisalase halduskoostöö direktiiv (DAC7) – aruandluskohustuse mittekohaldamise mehhanism

43. DAC7 direktiiviga²⁶ laiendatakse liikmesriikide maksuhaldurite vahelise automaatse teabevahetuse ulatust digiplatvormide esitatavale teabele, mis käsitleb nendel platvormidel tegutsevate müüjate sissetulekuid ja tulusid. Digiplatvorme käsitlevaid uusi norme kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2023. Platvormihaldurid peavad esitama 2023. kalendriaasta kohta kogutud teabe 31. jaanuariks 2024. Topeltaruandluse vältimiseks sisaldab DAC7 direktiiv norme, mis võimaldavad DAC7 direktiivist tulenevaid aruandluskohustusi mitte kohaldada liiduväliste platvormihaldurite suhtes, eelkõige juhul, kui komisjoni rakendusaktiga määratakse kindlaks, et liikmesriigid saavad ELi mittekuuluvatelt riikidelt samaväärset teavet, millest need platvormihaldurid on teatanud oma riiklikele ametiasutustele.
44. Kõrgetasemelise töörühma 20. septembri 2022. aasta koosolekul vahetasid delegatsioonid arvamusi DAC7 direktiivi aruandluskohustuse mittekohaldamise normide rakendamise olukorra poliitiliste aspektide üle ja kõrgetasemelise töörühma 27. oktoobri 2022. aasta koosolekul andis komisjon delegatsioonidele ülevaate oma rakendusaktiga tehtavast tööst.
45. Sellega seoses vahetasid delegatsioonid kõrgetasemelise töörühma 20. septembri 2022. aasta koosolekul arvamusi ka selle üle, kuivõrd on DAC7 direktiivi normid kooskõlas pädevate asutuste mitmepoolse kokkuleppega, mis puudutab digiplatvormide kaudu saadud tulu käsitleva teabe automaatset vahetamist (DPI MCAA). Kõnealuse kokkuleppe koostas OECD pärast seda, kui OECD/G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasavas raamistikus kiideti 29. juunil 2020 heaks platvormihaldurite aruandluse näidiseeskirjad seoses koostöö- ja juhutöömajanduses tegutsevate müüjatega.

²⁶ Nõukogu 22. märtsi 2021. aasta direktiiv (EL) 2021/514, millega muudetakse direktiivi 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta (ELT L 104, 25.3.2021, lk 1).

b) Maksustamise valdkonnas toimuv automaatne teabevahetus ELi-väliste jurisdiktsioonidega

46. Delegatsioonid pidasid maksuküsimuste töörühma 17. novembri koosolekul arvamuste vahetuse, milles käsitleti kolmandate riikidega maksustamise valdkonnas toimuva teabevahetuse olukorda, riske ja võimalusi, samuti aspekte, mis puudutavad isikuandmete kaitse raamistikku ja selle seost rahvusvahelist halduskoostööd käsitleva seadusandliku tööga. Delegatsioonid vahetasid selles kontekstis oma üldisi seisukohti valdkondades, mis vajavad erilist tähelepanu, et tagada ELi-väliste jurisdiktsioonidega toimuva rahvusvahelise teabevahetuse süsteemi pidev toimimine, mis on vajalik avalikust huvist tulenevatel olulistel põhjustel.
47. Need arutelud jätkusid maksuküsimuste töörühma 25. novembri koosolekul. See töö on ka eelnevalt viimastel eesistumisperioodidel peetud arutelude järelmeetmeks²⁷ ja seda tuleb jätkata.
48. Eeltoodut arvesse võttes on asjakohane, et liikmesriigid ja komisjon jätkaksid selle valdkonna analüüsimist ning uuriksid, milliseid edasise koordineerimise teid ja võimalusi leidsuks liikmesriikide seaduste ja ELi õigusaktide valdkonnas ning laiemas rahvusvahelises kontekstis, mis puudutab ELi-väliste jurisdiktsioonidega toimuva rahvusvahelise teabevahetuse instrumente. Vajaduse korral peaks see töö jätkuma ka maksuküsimuste töörühma tasandil.

²⁷ Dok 9970/21, punktid 81–82; dok 14651/21, punktid 50–59.

c) Käibemaksu valdkonnaga seotud halduskoostöö teiste ELi mittekuuluvate riikidega

49. Maksuküsimuste töörühma 15. septembri 2022. aasta koosolekul andis komisjon delegatsioonidele ülevaate järgmisest:

- a) septembri lõpus algavad Norra ametiasutustega läbirääkimised (vastavalt nõukogu poolt heaks kiidetud loale ja läbirääkimisjuhiste)²⁸ käibemaksu valdkonnaga seotud halduskoostööd, pettuste vastast võitlust ja nõuete sissenõudmist käsitleva lepingu muutmiseks. Need läbirääkimised viiakse eeldatavasti lõpule 2022. aasta lõpuks või 2023. aasta alguseks;
- b) millises seisus on ettevalmistavad kontaktid Jaapani ametiasutustega seoses võimalustega teha täiendavat tööd halduskoostöö alustamiseks käibemaksu valdkonnas, eeskätt mis puudutab pettustevastast võitlust e-kaubanduse valdkonnas;
- c) läbirääkimised Hiina Rahvavabariigi ametiasutustega mittesiduva vastastikuse mõistmise memorandumi sõlmimiseks (võimalik tulevane ELi ja Hiina Rahvavabariigi vahelise käibemaksualase halduskoostöö raamistik)²⁹. Komisjon märkis, et need läbirääkimised on endiselt peatatud.

²⁸ Nõukogu 17. juuni 2022. aasta otsus (EL) 2022/1311, millega antakse komisjonile luba alustada läbirääkimisi Norra Kuningriigiga Euroopa Liidu ja Norra Kuningriigi vahelise käibemaksu valdkonnaga seotud halduskoostööd, pettuste vastast võitlust ja nõuete sissenõudmist käsitleva lepingu muutmiseks (ELT L 198, 27.7.2022, lk 14), ja dok 9643/22.

²⁹ Nõukogu kiitis 10. märtsil 2021 mitme märkusega (dok CM 1978/21 LIMITE, mille üksikasjad on esitatud dokumendis ST 6351/21 LIMITE) heaks, et komisjon alustab Hiina Rahvavabariigi ametiasutustega läbirääkimisi mittesiduva vastastikuse mõistmise memorandumi sõlmimiseks.

50. Tuletatakse meelde, et mis puudutab ELi õiguse kohaste mittesiduvate vahendite (nagu eespool nimetatud vastastikuse mõistmise memorandum) üle läbirääkimiste pidamist ja nende sõlmimist ning kooskõlas ELi lepingu nõuetega (eelkõige ELi lepingu artikli 16 lõige 1) on poliitika kujundamine jätkuvalt nõukogu eesõigus. Seetõttu on nõukogu ülesanne hinnata, kas selliste arutelude (läbirääkimiste) alustamine võimaliku mittesiduva vahendi üle on liidu huvides. Lisaks, pärast Euroopa Kohtu otsust kohtuasjas C-660/13 (Šveitsi vastastikuse mõistmise memorandum) leppisid nõukogu, komisjoni ja Euroopa välisteenistuse peasekretärid 2017. aastal kokku mittesiduvaid vahendeid puudutavas korras³⁰. Kõnealust korda kohaldatakse kõigi mittesiduvate vahendite suhtes, olenemata poliitikavaldkonnast ja sellest, kes esindab liitu läbirääkimistel kolmanda isiku või kolmandate isikutega, olenemata nende nimetusest või vormist. Ollakse arusaamisel, et komisjon jätkab liikmesriikide korrapärasest teavitamisest nende läbirääkimiste edenemisest (sealhulgas mis tahes edasistest kontaktidest ELi mittekuuluvate riikidega kõnealuses valdkonnas) ning pöördub läbirääkimiste lõpus nõukogu poole, et taotleda kooskõlas liidu õigusega nõukogult luba mittesiduvale vahendile liidu nimel alla kirjutada.

d) Määrus halduskoostöö kohta aktsiisimaksude valdkonnas

51. Nõukogu määruses (EL) nr 389/2012³¹ on sätestatud õiguslik alus liikmesriikidevaheliseks halduskoostööks aktsiisimaksude valdkonnas. Praegu vahetavad liikmesriigid halduskoostöö raames teavet riikide registrites olevate ettevõtjate kohta, kasutades komisjoni hallatava keskregistriga arvutipõhist süsteemi, kuid seda tehakse vaid nende ettevõtjate puhul, kes saadavad või võtavad vastu kaupa aktsiisi peatamise korra alusel.

³⁰ Dok 15367/17.

³¹ Nõukogu 2. mai 2012. aasta määrus (EL) nr 389/2012, milles käsitletakse halduskoostööd aktsiisimaksude valdkonnas ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2073/2004 (ELT L 121, 8.5.2012, lk 1).

52. Vastavalt nõukogu direktiivi 2020/262³² V peatükile kasutatakse seda arvutipõhist süsteemi alates 13. veebruarist 2023 ka aktsiisi tasumise korra alusel toimuva liikumise puhul. Selleks et viia aktsiisi peatamise korra alusel kaupa saatvate või vastuvõtvate ettevõtjate andmete vahetamise menetlus kooskõlla aktsiisi tasumise korra alusel toimuva kaupade liikumise menetlusega, esitas komisjon 24. oktoobril 2022 ettepaneku³³ muuta 2012. aasta määrust, milles käsitletakse halduskoostööd aktsiisimaksude valdkonnas.
53. Tšehhi eesistumise ajal jõuti kokkuleppele töörühma tasandil ja viidi lõpule konsulteerimine Euroopa Parlamendi ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega. Eeldatavasti võtab nõukogu kavandatud muudatused vastu 2023. aasta jaanuari lõpuks.

e) Maksustamiselase koostöö programm „Fiscalis“

54. Programmi „Fiscalis“ eesmärk on toetada maksuhaldureid, et tõhustada siseturu toimimist, edendada konkurentsivõimet, võidelda maksupettuste, maksudest kõrvalehoidmise ja maksustamise vältimise vastu ning parandada maksude kogumist. Programmi „Fiscalis“ aluseks oleva määrusega (EL) 2021/847 antakse komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada määrust sätetega, mis puudutavad seire- ja hindamisraamistiku kehtestamist. Komisjon esitas 2022. aasta augustis nõukogule vastava delegeeritud õigusakti,³⁴ mille suhtes delegatsioonid ei esitanud vastuväiteid.

³² Nõukogu 19. detsembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2020/262, millega nähakse ette aktsiisi üldine kord (ELT L 58, 27.2.2020, lk 4).

³³ Dok 13979/22.

³⁴ Dok 12055/22 + ADD 1.

C. MAKSUPOLIITIKA KOORDINEERIMINE (muu kui seadusandlik tegevus)

Maksupoliitika koordineerimise valdkonnas (väljaspool ELi maksualaste õigusaktide kohaldamisala) jätkati olulist tööd, mida on kajastatud allpool.

1) Käitumisjuhendi töörühm (äriühingute maksustamine)

55. Käitumisjuhendi töörühm kohtus 20. septembril, 24. oktoobril ja 23. novembril 2022; sise- ja välisküsimuste allrühm kutsuti kokku 6. juulil, 9. ja 15. septembril, 24. oktoobril ja 15. novembril 2022.
56. Nõukogu kiitis maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loetelu kaks korda aastas toimuva läbivaatamise 4. oktoobril 2022 heaks ja 12. oktoobril 2022 avaldati see *Euroopa Liidu Teatajas*³⁵.
57. Lisaks tavapärasele tööle viis eesistujariik Tšehhi koostöös käitumisjuhendi töörühma eesistujaga läbi mitu kahepoolset arutelu äriühingute maksustamise käitumisjuhendi läbivaatamise üle, mille suhtes ei jõutud 2021. aasta detsembris majandus- ja rahandusküsimuste nõukogus ühehäälele kokkuleppele. Eesistujariik Tšehhi esitas 2022. aasta oktoobris nõukogu järelduste eelnõu äriühingute maksustamise käitumisjuhendi läbivaatamise kohta, olles teinud 2021. aasta detsembris tagasi lükatud tekstis mitu muudatust. Selle eesistujariigi kompromissteksti suhtes jõuti sise- ja välisküsimuste allrühmas esialgsele kokkuleppele. Seejärel kinnitas kokkuleppe käitumisjuhendi töörühm (äriühingute maksustamine), misjärel esitati kokkulepitud tekst COREPERi kaudu nõukogule ning majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu kiitis selle 8. novembril 2022 heaks. Põhjalikum ülevaade on esitatud käitumisjuhendi töörühma vastavasisulises poolaastaruandes³⁶.

2) Venemaa agressioon Ukraina vastu

58. Seoses Venemaa Ukraina-vastase agressiooniga, milles osaleb ka Valgevene, analüüsis maksuküsimuste töörühm mitmeid meetmeid, mida liikmesriigid võiksid võtta, et toetada ELi piiravate meetmete rakendamist ja vältida nendest kõrvalehoidmist maksukoostöö vahendite abil.

³⁵ ELT C 391, 12.10.2022, lk 2–5.

³⁶ Dok 14674/22.

59. Esiteks otsustasid liikmesriigid lõpetada kogu maksualase teabevahetuse Venemaa Föderatsiooni ja Valgevenega. Teiseks analüüsisid ELi liikmesriigid mitmeid meetmeid, mille eesmärk on tõhustada halduskoostöö ja muude maksuvaldkonna vahendite kasutamist piiravate meetmete täitmise tagamise kontekstis.
60. Sellega seoses otsustas maksuküsimuste töörühm jälgida nende meetmetega seotud edasisi arenguid, sealhulgas komisjoni poolt 3. juunil 2022 varade külmutamise ja arestimise töökonna maksude sissenõudmise allrühmana loodud ajutise platvormi tööd.
61. Delegatsioonid võtsid kõrgetasemelise töörühma 27. oktoobri koosolekul teadmiseks komisjoni esitatud teabe kõnealuse allrühma töö kohta.
62. Samal koosolekul arutati ka nende Ukraina ajutise kaitse saajate maksuresidentsust, kes jätkavad kaugtööd Ukraina ettevõtetes. Ukraina ametivõimud palusid 2022. aasta suvel abi, et vältida Ukraina maksutululu märkimisväärset vähenemist selle tagajärjel, et ELi liikmesriigid annavad Ukraina pagulastele maksuresidentsuse, kuigi need Ukraina kodanikud töötavad kaugtöö vormis endiselt Ukraina ettevõtetes.
63. Delegatsioonid arutasid komisjoni talituste mitteametliku dokumendi põhjal mitut võimalust olukorra lahendamiseks.
64. Liikmesriigid nõustuvad, et Venemaa Ukraina-vastasest agressioonisõjast põhjustatud Ukraina kodanike ümberasumisega seoses on tähtis Ukrainat toetada. Liikmesriigid tuletavad meelde Ukraina finantsvajaduste rahuldamiseks ELi ja liikmesriikide poolt võetavate meetmete laiemat konteksti. Samuti nõustuvad liikmesriigid, et võiks kaaluda meetmeid, millega minimeerida Ukraina jaoks negatiivset tulumaksumõju seoses suure hulga Ukraina ajutise kaitse saajatega, eelkõige seoses töötajatega, kes jätkavad asjakohasel juhul kaugtööd Ukrainas asuvates ettevõtetes.

3) **Rahvusvahelised arengud**

65. Kõrgetasemelist töörühma teavitati korrapäraselt asjakohastest rahvusvahelistest arengutest maksupoliitika valdkonnas, eelkõige seoses G20 rahandusministrite kohtumiste ning OECD/G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasava raamistikuga.
66. Kõrgetasemelise töörühma koosolekutel on delegatsioonide tähelepanu korrapäraselt juhitud USA välismaiste kontode maksukuulekuse seadusega (FATCA) seotud küsimustele. Eesistujariik Tšehhi korraldas 2022. aasta oktoobris eelmiste eesistumisperioodide jooksul tehtud edusammudele tuginedes USA rahandusministeeriumiga FATCA teemal mitteametliku tehnilise tasandi videokonverentsi, keskendudes nn juhuslike ameeriklaste küsimusele, sealhulgas küsimusele, et USA maksuametilt ja rahandusministeeriumilt tuleks saada rohkem juhiseid, et vältida nn juhuslike ameeriklaste pangakontode sulgemist ELis. Eesistujariik Tšehhi andis 2022. aasta oktoobris kõrgetasemelisele töörühmale sellest kohtumisest ülevaate ja arutas edasisi samme. Kontaktid USA ametivõimudega jätkuvad ja kavva võetakse täiendavad mitteametlikud kohtumised USA partneritega.

4) **Maksusätted maksundusküsimusi mittepuudutavates valdkondades (TINTA)**

67. Kõrgetasemeline töörühm leppis 19. novembril 2013 kokku, et selliste maksuküsimusi mittepuudutavates ettepanekutes sisalduvate maksusätete suhtes, mis põhjustavad mis tahes muudatusi liikmesriikide maksuõiguses või haldustavades või millel on maksustamisele muud tagajärjed, peaks kohaldama mitteametlikku teavituse mehhanismi. Jätkatud on süstemaatilise lähenemisviisiga, mille kohaselt juhitakse peasekretariaadi toetusel maksuekspertide tähelepanu sellistele juhtudele, et tagada liikmesriikide õigeaegne teavitamine, sealhulgas ELi ja kolmandate riikide vaheliste lepingute üle peetavate läbirääkimiste kohta. Kõrgetasemeline töörühm jälgis muu hulgas nõukogu määrust kõrgetele energiahindadele reageerimiseks võetavate erakorraliste sekkumismeetmete kohta ja Euroopa tuleviku konverentsi järeelmeetmeid.